Redactiunea, Administratiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M,Dukes, A.Oppelik,J. Danneberg; în Budapesta: A. V Goldberger, AntonMesel, EcksteinBernat; în Frankfurt: G. L, Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţul inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séŭ 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anu 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séŭ 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 283. | Braşovŭ, Sâmbătă 24 Decemvrie | 1888.

Cătră onoraţii cetitorĭ!

„Gazeta Transilvaniei" întră în anulŭ alŭ 52-lea alŭ esistenţei sale.

Nenumĕratele dovedḑĭ de simpatiă şi de încredere ce le-a primitŭ acestŭ organŭ de publicitate din partea Românilorŭ de pretutindenĭ cu ocasiunea aniversării a cincḑecea a esistenţei sale suntŭ cea mai viuă şi mai puternică mărturiă pentru atitudinea sa politică şi naţională.

Răzimatŭ pe încrederea publicului românŭ şi condusŭ de iubirea de patriă şi de datoria ce o are cătră sfânta causă a românismului, organulŭ nostru n'a pregetatŭ de a aduce, mai alesŭ în cei ḑece anĭ din urmă, însemnate jertfe pentru a corespunde totŭ mai multŭ cerinţelorŭ timpului şi trebuinţelorŭ cetitorilorŭ sĕi.

Astfelŭ dela 1 Ianuarie 1881 *„Gazeta Transilvaniei"* a începutŭ sĕ apară de trei orĭ pe sĕptĕmână totŭ cu preţulŭ de pănă atuncĭ, ér dela 1 Aprilie 1884 apare în fie-care ḑi, éräşĭ cu acelaşĭ preţŭ, căcĭ cei 2 fl. adăugaţĭ acoperŭ numai cheltuielile înmulţite cu portulŭ postalŭ.

De atuncĭ încóce amŭ făcutŭ totŭ ce ne-a statŭ în putinţă spre a aduce îmbunătăţirĭ atâtŭ în redactarea ḑiarului câtŭ şi în întocmirea sa esterióră, pentru care scopŭ amŭ isbutitŭ ca ḑiarulŭ sĕ-şĭ aibă tipografia proprià.

Nu-i vorbă, multe se cerŭ astăḑĭ dela unŭ ḑiarŭ, mai alesŭ când elŭ este chiămatŭ a servi causei unui poporŭ atâtŭ de multŭ prigonitŭ de sórte. Prin urmare nu putemŭ ḑice că amŭ ajunsŭ la capĕtulŭ îmbunătăţirilorŭ.

Din contră, astăḑĭ când, ca nicĭodată pănă acuma, posiţiunea ḑiaristicei nóstre s'a agravatŭ; când atâtea loviturĭ sunt îndreptate asupra ei cu vehemenţă aşa de mare; când procese peste procese, condamnărĭ la închisóre şi amende în banĭ o împiedecă în munca şi stăruinţele ei de a da pe faţă tóte nelegiuirile, prigonirile şi asupririle şi de a lupta pentru recâştigarea drepturilorŭ poporului românŭ: se cere dela noi sĕ ne încordămŭ puterile cu îndoită energiă şi sĕ continuămŭ lupta cu curagiu neînfrântŭ, întroducêndŭ nouĕ reforme, pentru ca *„Gazeta Transilvaniei"* nu numai sĕ corĕspundă mai multŭ chiămării sale, ci sĕ se facă cu putinţă ca principiile salutare naţionale ce le propagă sĕ pótă pĕtrunde pănă şi în coliba ţĕranului.

Conduşĭ de aceste vederĭ, voimŭ sĕ facemŭ şi cu începerea anului viitorŭ mai multe esenţiale ameliorărĭ în ḑiarulŭ nostru.

Pe lângă programulŭ, ce l'amŭ observatŭ pănă aḑĭ la redactarea foii, suntemŭ decişĭ a cultiva mai multŭ şi unele terene, cărora pănă acuma póte nu le-amŭ putatŭ da atenţiunea cuvenită.

Spre scopulŭ acesta amŭ avutŭ fericirea a concentra împrejurulŭ nostru *unŭ numĕrŭ însemnatŭ de bărbaţĭ cu cunoscinţe speciale*, carĭ vorŭ colabora regulatŭ la fóia nóstră, aşa ca materialulŭ ce'lŭ va conţine sĕ fiă câtŭ mai variatŭ, instructivŭ şi acomodatŭ trebuinţelorŭ poporului, nu numai pe tĕrêmulŭ politicŭ, literarŭ şi socialŭ, ci ţinêndŭ deopotrivă sémă şi de interesele sale din punctŭ de vedere alŭ economiei, educaţiunei şi higienei, alŭ afacerilorŭ sale cu autorităţile cu carĭ vine mai desŭ în atingere şi alŭ trebilorŭ sale financiare şi comerciale.

Afară de aceea câştigându-ne convingerea, că după împrejurările poporului nostru unŭ ḑiarŭ cotidianŭ nu este în stare a pĕtrunde în tóte păturile sociale — parte mare din causa preţului lui — şi astfeliu sciind că sĕ sémte trebuinţa de a i se face cu putinţă orĭ şi cărui Românŭ, care scie ceti, ca sĕ fiă informatŭ despre interesele şi trebuinţele lui, **ne-amŭ decisŭ ca dela anulŭ nou 1889 înainte sĕ mărimŭ în modŭ destulŭ de însemnatŭ prin adausurĭ numerele nóstre cu data de Dumineca şi sĕ le întocmimŭ şi sĕ le redactămŭ astfelŭ, ca sĕ intereseze pe orĭ şi ce cetitotŭ şi sĕ se pótă abona şi separatŭ.**

Deschidemŭ dér abonamentŭ la *„Gazeta Transilvaniei"*, care deşi mai bogată în materialŭ va costa ca şi pănă acuma *12 fl. v. a. pe anŭ* şi în deosebĭ pentru aceia, cărora împregiurările nu le értă de a abona întregŭ ḑiarulŭ, deschidemŭ abonamentŭ separatŭ la *numerele cu data de Dumineca* ale *„Gazetei Transilvaniei"*, carĭ vorŭ costa **pe anŭ numai 2 fl. v. a.**

Rugămŭ pe abonaţii noştri de pănă acuma, ca sĕ stăruiască pe câtŭ le va sta în putinţă în cerculŭ domniilorŭ lorŭ pentru lăţirea „Gazetei Transilvaniei" precum şi pentru rĕspândirea în poporŭ a numerelorŭ cu data Dumineca, ce se potŭ abona şi separatŭ.

(Anunciulŭ Administraţiunii pe pagina IV.)

Redacţiunea.

Braşovŭ, 23 Decemvrie v.

De trei ḑile foile ungurescĭ, în lipsa altorŭ evenimente importante, se ocupă de enunciaţiunea făcută de ministrulŭ-preşedinte Tisza cu ocasiunea gratulărilorŭ, ce i-s'au adusŭ de cătră partida sa din dietă supranumită „liberală".

La vorbele salutătóre şi gratulătóre ce i-le-a adresatŭ contele Juliu Szapáry în numele partidei guvernului, d-lŭ Tisza a rĕspunsŭ c'unŭ discursŭ mai lungŭ, în care se oglindéză consciinţa omnipotenţei.

Mai întâiu d-lŭ Tisza a atinsŭ raporturile esterióre ale monarchiei, dér cu privire la aceste n'a putatŭ spune nimicŭ nou, ci a accentuatŭ numai caracterulŭ curatŭ defensivŭ alŭ triplei alianţe, esprimândŭ speranţa, că şi în anulŭ 1889 ne vomŭ puté bucura de „binefacerile" păcii.

Câtŭ pentru financele statului ministrulŭ-preşedinte ungurescŭ recunósce, că situaţia esterióră nu este de aşa, ca regularea lorŭ sĕ pótă fi uşóră. Dér are încredere în puterea „naţiunei" şi în iubirea ei de jertfă şi aşteptă dela dênsa unŭ sprijinŭ totŭ mai mare, căcĭ e vorba de-a se încuviinţa nouĕ sarcinĭ şi de a nu perde cumpĕtulŭ faţă cu primele succese tavorabile.

Multŭ mai interesantă este acea parte a vorbirei d-lui Tisza, ce privesce întrebarea unei bune administraţiunĭ şi a stabilităţii regimului.

Ministrulŭ-preşedinte ungurescŭ e de părere că administraţia nu e nicĭ pe departe aşa de rea, cum o ţinŭ cei ce se plângŭ în contra ei. Dênsulŭ nu împărtăşesce vederile acelorŭ „teoreticĭ" cu „marĭ concepţiunĭ", carĭ voiescŭ sĕ „surprindă naţiunea" deodată c'unŭ nou sistemŭ de administraţiă a statului, ci crede că numai încetulŭ cu încetulŭ sĕ se facă trecerea dele administraţia nunicipală la o aḑministraţiă a statului, fără nicĭ o sguduire.

In legătură cu resultatele ce crede a le fi dobênditŭ pe tĕrêmulŭ administraţiei, Tisza se felicită însuşĭ, facêndŭ alusiune la o frasă a antevorbitorului, că i-a succesă a aduce o stabilitate în regimŭ şi ḑice că acésta are a-o mulţămii încrederei, de care se bucură, şi care i-a datŭ maiorităţile, ce facŭ posibilă acea stabilitate a regimului.

Rĕsunetulŭ, ce l'au avutŭ cuvintele ministrului-preşedinte în sinulŭ Maghiarilorŭ, este însĕ de natură a'lŭ face sĕ se'ndoiéscă însuşĭ în temeinicia omnipotenţei sale.

Chiar ḑiare guvernamentale ca „Pester Lloyd", care nu sciu cum sĕ mai alégă cuvintele spre a înălţa şi lăuda activitatea de omŭ de statŭ a d-lui Tisza, găsesc că sistemulŭ actualŭ de administraţiă, n'are decâtŭ numai scăderĭ şi ér scăderĭ, şi se opunŭ pĕrerei, că reformele cerute arŭ fi numai nisce „teorii" şi „concepţiunĭ marĭ", fără o basă reală.

Décă aşa vorbescŭ foile amice guvernului, atuncĭ cum trebue sĕ fiă critica foilorŭ oposiţionale maghiare independente?

Dintre multele vocĭ oposiţionale maghiare vomŭ cita aicĭ numai ceea ce scrie organulŭ contelui Apponyi, „Budapester Tagblatt" asupra discursului lui Tisza.

Acésta fóiă e de convingere, că ţéra nu mai póte suporta pentru durată administraţia de aḑĭ, în care nu te poţĭ încrede, care e stricată, necinstită şi care faţă cu trebuinţele actuale ale statului este unŭ anachronismŭ.

„Budap. Tagblatt" négă că d-lŭ Tisza ar fi procedatŭ în modŭ sistematicŭ şi constantŭ a reforma administraţia avitică, în spiritulŭ unei administraţiunĭ moderne.

„Nu"—ḑice fóia apponyistă — „Coloman Tisza n'a făcutŭ în 14 anĭ ai guvernării sale nimicŭ în acéstă direcţiune. Municipalismulŭ nu l'a stĕrpitŭ, nicĭ nu l'a susţinutŭ în starea sa avitică; l'a degradatŭ numai a fi unélta volniciei ministeriale. Vechia autonomiă a jurisdicţiunilorŭ a devenitŭ cu totulŭ ilusorică; printr'o ridiculă păcălitură Tisza a lăsatŭ municipielorŭ libertatea nemărginită de a lua decisiunĭ, totodată însĕ a făcutŭ dependentă posibilitatea de a se esecuta aceste decisiunĭ, de aprobarea ministerială, prin acésta a stabilitŭ o omnipotenţă guvernamentală, care'i dă pe mână poporaţiunea întregei ţĕrĭ punêndu-o la graţia şi disgraţia lui şi care îi dă puterea de-a face ca administraţii, adecă ca fiă-care cetăţênŭ sĕ simţă în modŭ însemnatŭ graţia séu disgraţia guvernului. In acésta zace secretulŭ maiorităţilorŭ lui Colomanŭ Tisza. Nu convingerea, ci consciinţa dependenţei de guvernulŭ omnipotentŭ îndémnă maioritatea cetăţenilorŭ de a-şĭ da votulŭ acestui guvern. Administraţiunea lui Tisza este o administraţiă de cabinetŭ"....

In ce privesce pretinsa stabilitate a guvernului, „Bud. Tagbl." se teme că Ungaria peste puţinŭ va cunósce problematicele binefacerĭ ale acestei stabilităţĭ, în adevĕrata lorŭ valóre. Ceea ce se crede a fi stabilitate a guvernului, este „înămolirea în mocirla parlamentară, care umple viéţa constituţională a Ungariei cu miasme veninóse."

„Ţéra va plânge odată, că n'a recunoscutŭ mai înainte în ce reţea de corupţiune politică s'a lăsatŭ a fi încurcată de cătră unŭ guvernŭ viclênŭ, care a sacrificatŭ

bunăstarea poporului, moralitatea, interesele cele mai înalte materiale și etice ale națiunei, numai ca sĕ-șĭ întărĕscă stabilitatea esistenței lui.“

Mai e óre nevoiă sĕ mai adaugemŭ și noi ceva la acésta sdrobitóre critică a stărilorŭ de adĭ în anulŭ alŭ 14-lea alŭ omnipotenței lui Coloman Tisza?

DIN AFARĂ.

Fóia oficiósă „Fremdenblatt“ din Viena ḑice, că după nisce informațiunĭ luate dintr'o sorginte competentă, *nu se scie* nimicŭ în privința propunerilorŭ relative la crearea unei *flotile de rĕsboiu pe Dunăre*, cestiune deja discutată din punctulŭ de vedere teoreticŭ și de mai multe orĭ, nicĭ de memoriulŭ departamentului marinei nu se scie încă și mai puținŭ de demersurile diplomatice, care ar fi fostŭ făcute la Bucurescĭ și de carĭ face mențiune corespondentulŭ ungurŭ alŭ unei foi vienese. Decĭ nu e vorbă în cercurile guvernamentale de a cere credite relative la acestŭ pretinsŭ proiectŭ.

„Novoje Vremja“ ḑice, că crearea unei *flotile austriace pe Dunăre* lasă pe Rusia indiferentă. Singurulŭ scopŭ alŭ Rusiei e de a împiedeca violarea statului quo în Balcanĭ. Fóia ruséscă speră, că Austria va înțelege, că ea trebue sĕ prefere alianței germane amiciția Rusiei sprijinită de Francia.

O telegramă din *Odesa* împărtășesce, că mare îngrijire domnesce în colonia israelită de acolo. Peste 5,000 de ovrei străinĭ, mai mulțĭ familiștĭ, au primitŭ ordinŭ dela poliția, iscălitŭ de admiralulŭ Zelenoi, ca sĕ plece din țéră. D-lŭ Efrussi a intervenitŭ petru isgonițĭ, dér n'a obținutŭ decâtŭ unŭ timpŭ de 10 ḑile. Cea mai mare parte din ovreii isgonițĭ suntŭ fără pașapórte și se declară a fi supușĭ austro-ungarĭ și românĭ.

Prințulŭ George Carageorgevicĭ a încetatŭ din viéță la 22 Decemvre în Ragusa. Tótă averea sa considerabilă a lăsat'o fratelui sĕu prințului Petru Carageorgevicĭ, ginerile principelui Nechita alŭ Muntenegrului și pretendentulŭ la tronulŭ Serbiei.

SCIRILE ḐILEI.

Sub titlulŭ „*Predarea proprietății pe cale militară*“ a scrisŭ „Ellenzék“ într'unulŭ din numerile trecute: „Ștranii noțiunĭ de dreptŭ au unii oficerĭ ai armatei comune. Unulŭ dintre raportorii noștri, care a trecutŭ în ḑilele acestea prin Bodŭ, comit. Brașovŭ, vĕḑŭ deasupra întrării casarmei de cavaleriă de acolo o inscripțiune caracteristică. Pe păretele casarmei îțĭ bate la ochĭ pe o tablă cu insemne fără ornamente unŭ vulturŭ cu douĕ capete de tristă amintire, cu următórea inscripțiune: „Casarma de cavaleriă a Maiestății Sale“. Deórece însĕ comuna Bodŭ a ziditŭ acéstă casarmă din propriele'i mijlóce, cu suma de peste 60,000 fl., casarma e necondiționatŭ și esclusivŭ proprietatea comunei și se folosesce de erarŭ ca casarmă filială închiriată. Intrebămŭ acum, sub ce titlu de dreptŭ a trecutŭ respectivulŭ comandantŭ de escadronŭ — care mai nainte totŭ așa a făcutŭ și cu casarma din Codlea — acéstă casarmă în proprietatea Maiestății Sale.“

In adevĕrŭ, mare „greșélă“ a făcutŭ comandantulŭ, trebuia sĕ scrie: „Casarma de cavaleriă a Maiestății Sale Kossuth.“

***

Referitorŭ la sĕlbătăciile gendarmerescĭ din *Chevereșulŭ-mare* foile „patriotice“ bucină, că totŭ primarulŭ Demenescu cu alțĭ trei soțĭ ai sĕi, membrii ai diregĕtoriei comunale, au fostŭ adușĭ legațĭ în închisórea din Timișóra; éră din Pesta este delegată o comisiune mixtă civilă-gendarmerescă spre continuarea inchisițiunii.

***

Orașulŭ *Budapesta* va intenta *procesŭ* ministerului de instrucțiune ungurescŭ pentru că acesta nu mai vrea sĕ plătéscă, pentru că nu mai are de unde, suma de 31,000 fl. pe anŭ din visteria țĕrii dreptŭ subvențiune legătuită pentru școlele poporale din capitala Ungariei, unde după raportulŭ celŭ mai nou numai 7000 fete și peste 3000 băețĭ nu cercetéză de locŭ școla, deși de 20 anĭ avemŭ guvernŭ „patrioticŭ și civilisatorŭ.“

***

Mediculŭ cercualŭ din *Chiseteu* Dr. Mark Ernö este pusŭ în stare de acusațiune pentru că din negligența sa a murítŭ o femeiă în patulŭ de nascere. Tabla r. a întăritŭ sentința instanței prime.

***

Foile patriotice vestescŭ lumii, că *siguranța publică* împrejurulŭ *Pojunului* este preste mĕsură amenințată.

***

Organulŭ naționalŭ alŭ Slovacilorŭ „Narodnje Noviny“ publică unŭ apelŭ pentru *clădirea unei case naționale slovace.* S'au esmisŭ 800 de acțiunĭ și din acestea s'au vêndutŭ deja 632. In apelŭ se adreséză către Slavĭ rugarea, ca sĕ cumpere câtŭ mai în grabă și restulŭ de 168 de acțiunĭ.

***

Aflămŭ că pe la mijloculŭ lunei Februarie n. mai mulțĭ *tinerĭ juriștĭ* din locŭ, dintre tóte naționalitățile, vorŭ da unŭ *balŭ*, urmându-se principiulŭ parității la întocmirea balului, la alegerea comitetului, precum și la luarea altorŭ decisiunĭ.

***

Se comunică despre o nouă *defraudare*, în sumă de vr'o 600 fl. banĭ comunalĭ, comisă de protonotarulŭ Carol *Erdös* din Caransebeșŭ, care a și fostŭ suspendatŭ și trasŭ în cercetare.

***

„*Reuniunea femeilorŭ române din Zĕrnescĭ și jurŭ*“ învită la *balulŭ* ce-lŭ va arangia Vinerĭ în 6/18 Ianuarie a. c. în sala edificiului școlarŭ din Zĕrnescĭ. Inceputulŭ la 7 óre séra precisŭ. Biletŭ de intrare 1 fl. Pentru comitetŭ: *Maria N. Garoiu* născ. *Mețianŭ*, președintă.

NB. Ofertele marinimóse se primescŭ cu mulțămită și se vorŭ chita prin jurnale.

„Kolozsvar“ despre activitatea pressei românescĭ în 1888.

Cine iubesce scrierile umoristice va afla multă plăcere sĕ cetéscă articolii pe carĭ din incidentulŭ anului nou îi publică foile unguresci atâtŭ la adresa lorŭ, câtŭ și a nemaghiarilorŭ. Astfelŭ aflămŭ în „Kolozsvar“ unŭ articulŭ, în care glorifică pe Maghiarĭ pentru idea de maghiarisare, ḑice că ei au înființatŭ unŭ statŭ „solidŭ“ în mijloculŭ chaosului popórelorŭ, au câștigatŭ tĕrîmŭ pe séma „creștinismului“, au ridicatŭ la culme „virtutea cavalerescă“ a evuluiu mediu și „cultulŭ femeilorŭ“, vor fi „fortărĕța“ viuă a „civilisațiunei“ europene contra sabiei și culturei păgâne; ei „împartŭ“ fiă-căruia „libertate“, „egalitate“ și pe orĭ cine ilŭ privescŭ în acéstă patriă ca pe unŭ „frate“ alŭ lorŭ etc. etc. Se bucură „Kolozsvar“, că Ungurii începŭ a se „deștepta“ și a cunósce, că trebue sĕ se constitue într'o „națiune“ pentru a-'șĭ puté asigura viitorulŭ și în privința acésta crede, că s'a făcutŭ unŭ sigurŭ pasŭ când s'a decretatŭ, că popórele Ungariei constitue una și indivisibilă națiune, anume „națiunea politică maghiară“. Ḑice mai departe „Kolozsvar“, că ei fără consciință națională nu potŭ sĕ esiste și nu vorŭ esista; în miia a doua de anĭ, dela descălecarea lorŭ aicĭ, vorŭ trebui sĕ între numai unițĭ fiindŭ deplinŭ în privința națională (adecă maghiarisate fiindŭ și petrile din Ungaria).

Sĕ ne întórcemŭ acum la unŭ altŭ articulŭ publicatŭ totŭ de „Kolozsvar“ și încă totŭ în acelașŭ numĕrŭ, dela 2 Ianuarie. In acestŭ articulŭ fóia ungurescă vorbesce mai vêrtosŭ de pressa românéscă, ḑicêndŭ:

„Dătătorii de tonŭ ai ideilorŭ de naționalitate românescĭ nu cu mai puținŭ zelŭ s'au străduitŭ în anulŭ espiratŭ ca prin organele lorŭ de publicitate sĕ-șĭ câștige aderențĭ. Nisuința lorŭ n'a fostŭ ca sĕ ne convingă pe noi despre adevĕrulŭ vătĕmărilorŭ lorŭ și despre justele lorŭ pretențiunĭ; nicĭ prin minte nu lĭ-a trecutŭ a se sili ca legislațiunea maghiară sĕ le dea ceva din ceea ce dorescŭ; în decursulŭ celorŭ 366 de ḑile trecute nisuința lorŭ a fostŭ îndreptată numai într'acolo, ca sĕ cucerescă pentru ei partea mai inteligentă a rassei lorŭ, s'o câștige pentru ideile lorŭ, pentru ca astfelŭ tăindŭ legătura frățéscă dintre Ungurĭ și Românĭ sĕ facă imposibilă străduința spre concordiă, spre o conlucrare comună liniștită și binecuvêntată“.

„Intr'o astfelŭ de direcțiune a lucrat pressa română și prin ea dătătorii de tonŭ ai Românilorŭ. Ei n'au cerutŭ nimicŭ, ci numai au acusatŭ; n'au datŭ lămurirĭ, ci au agitatŭ; n'au făcutŭ servicii patriotismului, ci au lucratŭ în contra aceluia“.

„Precum până acum, așa și în anulŭ espiratŭ n'au umblatŭ cu rugărĭ pe la dietă, pentru că au presupusŭ, că cu ocasiunea pertractărei acelorŭ rugărĭ lumea va primi nisce lămurirĭ, carĭ potŭ sĕ fiă spre stricăciune lucrărei lorŭ de subminare; n'au avutŭ curagiulŭ de a sta față în față cu inimiculŭ lorŭ declaratŭ, ci încunjurândŭ pe toțĭ aceștia, au adusŭ o mulțime de calumnii în pressa de aicĭ și din afară contra constituțiunei și a instituțiunilorŭ nóstre liberale, și încă astfelŭ de calumnii, față cu carĭ nouĕ peste totŭ nu ne stă în putere a ne apĕra“.

„Bărbații ultraiștĭ românĭ, carĭ ținŭ astăḑĭ pressa în mâna și în puterea lorŭ, mergŭ înainte pe calea acésta. Cu părere de rĕu amŭ esperiatŭ unŭ lucru, anume, că aceștĭ bărbațĭ conducĕtorĭ nu suntŭ din șirulŭ ómenilorŭ serioșĭ. Bărbații serioșĭ și încăruntițĭ s'au datŭ la o parte. Aceștia s'au convinsŭ, că Ungaria este astăḑĭ unŭ statŭ „consolidatŭ“, în care suntŭ zadarnice orĭ-ce svêrcolirĭ de ale naționalitățilorŭ, carĭ șĭ-au trăitŭ veaculŭ pe timpulŭ lui Bach. Aceștia s'au datŭ la o parte și au făcut locŭ tinerimei sburdalnice. Publiculŭ românŭ nu se amestecă în trebile acestei tinerimĭ pentru că îșĭ teme numele bun.“

Unŭ succesŭ a avutŭ anulŭ espiratŭ. Anume doi dintre membri acestei societățĭ urlătóre au cădutŭ în cursă. Judecătoria de pressă șĭ-a datŭ verdictulŭ asupra procederei lorŭ. Și aceia, carĭ au credutŭ, că acum totŭ poporulŭ românŭ va sări pentru bărbații condamnațĭ, s'au înșelatŭ amarŭ: n'au avutŭ mângăerea sĕ primescă nicĭ măcarŭ o biĕtă telegramă.

Așadéră ideile lorŭ n'au cuceritŭ, ci din contră au perdutŭ din tĕrîmulŭ lorŭ.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(4)

Sĕrmanulŭ Guță.

Novelă.

IV.

Vreme de douĕ lunĭ și mai bine de când nu se întâlni cu Guță, Maria trăia într'o vecĭnică neodichnă. Ea ilŭ iubea pe Guță șĭ-lŭ iubia cu celŭ dintêiu amor putericŭ și curatŭ. Dér elŭ prea a lăsat'o uitării, îșĭ gândea ea, și bănuia că elŭ n'o iubesce, că întâlnirea lorŭ a fost numai o părere. Acelașĭ lucru șĭ-lŭ gândea și Guță, se temeau unulŭ de altulŭ.

Prin mórtea moșului sĕu, Maria era silită sĕ se mărginéscă la mai puține pretențiunĭ și n'ai fi mai putut'o vedé nicăirĭ mai multŭ. Deși ea ședea cu bunică-sa în orașŭ, orașulŭ și ómenii din elŭ erau morțĭ pentru ele.

Intr'o ḑi, pe când Maria cânta la pianŭ o veche sonată, unŭ streinŭ intră în odăița ei spunêndu-i că unŭ domnŭ le învită printr'unŭ biletŭ, pe de séră, sĕ poftéscă până acolo, căcĭ s'a pusŭ la cale o serată musicală.

Maria primi biletulŭ, și îșĭ continuă sonata mai departe. După ce sfârși merse în altă odae, unde se afla bĕtrâna și îi spuse că domnulŭ Costea Mitrofanŭ, vechiu și bun prietinŭ alŭ moșului sĕu, le-a învitatŭ pe séră la o serată musicală ce se va da în casele sale proprii.

Bĕtrâna femeiă cam strîmbă din nasŭ și nu ḑise nicĭ da, nicĭ ba. Scia dênsa de ce! Domnulŭ Costea Mitrofanŭ avea unŭ feciorŭ nebunatecŭ și ușorŭ de minte, ér Maria era tînĕră și fără esperiență. Dér totușĭ când séra la optŭ óre se opri o trăsură în dreptulŭ casei lorŭ, bĕtrâna se înduplecă și urmă învitării, mai multŭ pentru a face voia Mariórei. Și așa dela mórtea moșu-sĕu n'o dusese nicăirĭ.

Iancu, fiulŭ lui Mitrofanŭ și fiulŭ desmerdatŭ alŭ mamei sale, nu'i vorbă, era frumosŭ băiatŭ. Umbla frisatŭ după modă, pĕrulŭ lui sticlia de cele mai alese uleurĭ mirositóre și hainele îi erau par'că făcute pe elŭ. La preumblare umbla c'unŭ bețișorŭ de cypru, cu ochelarĭ pe nasŭ și în degete cu inele frumóse și bogate. Avea statură mijlocíă și ochĭ negri. Era singurŭ la părinții sĕi dela carĭ avea sĕ moștenéscă frumósă avere.

Când Maria cu bunică-sa ajunseră la casa domnului Mitrofanŭ, fură întimpinate la póртă de ușuraticulŭ Iancu, care, sĕrutândŭ mâna bĕtrânei și închinându-se fetei, le conduse în salónele părinților sĕi. Până a nu se începe producțiunea, Maria ilŭ ochia pe Iancu pe furișŭ și cu întreruperĭ, ér Iancu era cu multŭ mai istețŭ decâtŭ sĕ n'o observe. Elŭ da totŭ mereu rótă în jurulŭ ei și din tóte fetele câte erau învitate nicĭ de una nu i-se legară ochii ca de Maria.

Sĕrmanulŭ Guță! Ea în clipele acestea nu'șĭ mai aducea amintŭ de binevoitorulŭ ei prietenŭ, îșĭ uitase de elŭ în mijloculŭ unei societățĭ așa de vesele.

După producțiune, Iancu pășí dintr'unŭ colțŭ alŭ odăei ață la Maria, care roși ca unŭ bujorŭ, și începu a vorbi cu ea.

Lui Iancu începu a i-se strînge inima privindŭ în ochii ei, a simți unŭ fiorŭ tainicŭ trecêndŭ prin corpulŭ sĕu, o conversațiă animată se începu între ei în vreme ce bunica Mariórá povestia cu dómna Mitrofanŭ de-ale gospodăriei.

In cele din urmă toțĭ óspeții se depărtară și plecară, și ele însoțite de Iancu.

După întêlnirea acésta, Maria se simția fórte neliniștită. Nu scia ce sĕ se facă, încătrău sĕ apuce lucrulŭ, ca și décă va audi Guță despre cele petrecute sĕ nu presupună nimicŭ rĕu despre ea.

Bunică-sa îi spunea multe de Iancu, dér și mai multe de Guță, pe care'lŭ doriau așa de multŭ și totușĭ nu mai venia.

Intr'o ḑi, în vreme ce bĕtrâna femee era dusă în orașŭ sĕ cumpere cevașĭ pentru casă, Maria sta singură în odăița ei frământându-se cu gândulŭ la Iancŭlŭ și la Guță. I-ar fi venitŭ bine sĕ'i pótă spune cineva adevĕrata stare a lucrului, dér ea n'avea cui sĕ'i vorbéscă și care sĕ-i vorbéscă de ei, fiind-că cunoscințele sale cu ómenii erau fórte înguste.

„Guță ce o fi făcêndŭ elŭ de nu mai vine. M'a uitatŭ póte cu totulŭ. Nu m'a ținutŭ vrednică de iubirea lui, și n'a ținutŭ nicĭ sĕ'mĭ spună, baremĭ prin scrisóre, unde s'a dusŭ, ce face și când va veni?.... O Guță, țĭ-ai uitatŭ de tóte cele petrecute cu noi. Fiă, eu to-

Şi acésta suntemŭ norocoşĭ a-o esperia din anŭ în anŭ. Din anŭ în anŭ se slăbesce în publiculŭ românŭ simpatia faţă cu aceştĭ visătorĭ. Adĭ-mâne îşĭ vorŭ perde întregŭ tĕrêmulŭ.

Nu-i aşa, că e hazliă reptila? Ai crede că scrie „Paprika-Iancsi“ De altmintrelea vomŭ gasi timpŭ sĕ-i mai rĕscolimŭ sticleţii din capŭ.

Corespondenţa „Gaz. Trans.“

De lângă Gherla, 31 Decemvre 1888 n.

Pe Duminecă, 23 Decemvre st. n., au fostŭ chemaţĭ în reşedinţa episcopéscă din Gherla 9 studenţĭ absoluţĭ în teologiă spre a fi ordinaţĭ de preoţĭ ai diecesei gherlane. Aceştĭ 9 înşĭ au fostŭ următorii: Vasiliu Hoblea, Georgiu Bîrlea, Emiliu Branŭ, Ioanŭ Popŭ, Petru Salca, Alexandru Popŭ, Georgiu Maiorŭ, Zaharia Bulbucŭ şi Ioanŭ Bârsanŭ; cel dintêiu absolutŭ în seminariulŭ din Oradea-mare, éră ceştĭ 8 din urmă în seminariulŭ românŭ din Gherla.

Imĭ pare, că şi la Blaşiu, déră la Oradea-mare sciu sigurŭ, că cu prilejulŭ ceremonielorŭ hirotonitei ordinanḑii suntŭ provĕḑuţĭ cu tóte cele de lipsă, cuartirŭ, viptŭ etc. déră în Gherla nóstră încă nu-i întrodusă acéstă bună datină pentru gólele pungĭ ale bieţilorŭ clericĭ. Óre fi-va cândva?

Joi, în 27 Decemvre, lĭ-a conferitŭ Ilustritatea Sa Episcopulŭ diecesanŭ ordulŭ diaconatului, éră Duminecă în 30 Decemvre presbiţeratulŭ în capela episcopéscă, care, daună, că este aşa strîmtă şi întunecósă, căcĭ publiculŭ inteligentŭ din Gherla, Românii şi Armenii, carĭ suntŭ nisce ómenĭ fórte religioşĭ, multŭ se intereséză de ceremoniile nóstre, carĭ se îndeplinescŭ d. e. cu prilejulŭ hirotonirei şi în Joia mare înainte, de ss. Pascĭ la spălarea piciórelorŭ şi vinŭ la această capelă, ba ar veni şi mai mulţĭ, déră nu-i locŭ, nu încapŭ. Şi cu acestŭ prilejŭ a fostŭ îndesuită de publicŭ capela. După sfîrşirea ceremonielorŭ ca de obiceiu *cei ordinaţĭ au fostŭ omeniţĭ la* masa episcopéscă.

In diecesa Gherlei s'a pusŭ în praxă esamenulŭ aşa numitŭ prosinodalŭ. Cu alte cuvinte, pe lângă nĕcazurile, ce le avemŭ, nĭ-se mai pune şi altulŭ în spate, de a face esamene la bĕtrâneţe, pentru că amĕsuratŭ dreptului canonicŭ acelŭ esamenŭ se repeţesce totŭ la 6 anĭ.

Nu-i vorbă, acéstă disposiţiă este o treabă fórte salutară, dér nu în diecesa Gherlei, unde décă nu prinde córnele plugului păstorulŭ sufletescŭ, nu póte trăi. Şi întradevĕrŭ, căcĭ — cu rarĭ esceptiunĭ — în diecesa Gherlei puţinĭ preoţĭ suntŭ, carĭ sĕ pótă trăi nemuncindŭ la campŭ. Cu dreptulŭ şi fórte bine e aşa în diecesa Oradiei, unde preoţii nu suntŭ nevoiţĭ a fi şi economĭ.

Relativŭ la strămutarea episcopiei din Gherla la Deşiu, treaba e indiferentă, de vreme ce Deşiul e unŭ oraşŭ, precum scimŭ, maghiarŭ şovinistŭ. Nu óre ar fi mai potrivitŭ la Baia mare, unde este mai multă inteligenţă română şi va fi şi internatŭ pentru studenţii gimnasialĭ şi este în centru diecesei, ér nu ca Gherla, orĭ Deşiulŭ în margine.

Vom vedea ce-o sĕ fiă.

Unŭ fiitorŭ plugarŭ.

Din camerele române.

In cameră mai multe cererĭ de indigenatŭ se trimetŭ la secţiune. Diferite cererĭ de pămêntŭ ale mai multorŭ locuitorĭ se trimetŭ la secţiunea petiţiunilorŭ.

D-lŭ deputatŭ *C. C. Dobrescu* cere sĕ se suspende vênḑarea mai multorŭ moşii de ale statului în corpŭ întreg. — Se votéză urgenţa.

La ordinea ḑilei suntŭ mai multe cererĭ de indigenatŭ.

D-lŭ *Iónŭ Lahovary*, întrébă camera, décă copilulŭ născutŭ înainte de a căpăta părintele sĕu drepturile politice, e consideratŭ ca indigen séu nu?

D-lŭ deputatŭ *D. Alexandrescu* rĕspunde, că nu, de óre-ce e în contra constituţiei acésta.

Se votéză apoi indigenatulŭ d-lorŭ Solomonŭ Baritza, Iónŭ Daimaca, Balsachi, Simionoff Anastasevicĭ, Antonŭ Căpăţineanu, locot. Mingareli, Christopulo.

Se votéză mai pe urmă şi alte indigenate, fără discuţiune.

D-lŭ deputatŭ *Grigore Pĕucescu* se plânge, că ţĕranii nu mai vorŭ sĕ se învoiască cu proprietarii, pentru-că aşteptă sĕ li-se dea pămêntŭ.

D-lŭ *Germani*, ministru de finance, depune proiectulŭ de lege pentru tocmelile agricole. (Aplause).

Se votéză apoi indigenatulŭ d-lui Iohan Fabini, farmacistŭ.

D. Gh. Burghelea îşĭ desvoltă interpelarea asupra numirei, protoereului Sachelarie din Botoşanĭ. Arată că acestŭ preotŭ nu îndeplinesce condiţiunile cerute de lege şi canónele bisericescĭ. Cere esplicaţiunĭ în acéstă privinţă dela ministerulŭ cultelorŭ.

D. Titu Maiorescu, ministrulŭ cultelorŭ, arată că nu de elŭ a fostŭ numitŭ acestŭ preotŭ, ca protoereu, ci de mitropolitulŭ primatŭ. După mai multe plângerĭ primite în contra preotului Sachelarie, s'a interesatŭ mai de aprópe de acéstă cestiune, dér nu s'a pututŭ strica cu mitropolitulŭ Moldovei.

Promite că în viitorŭ nu se va mai întêmpla una ca acésta. De astă-dată într'unŭ modŭ inconscientŭ a făcut'o acésta Metropolitulŭ.

D-lŭ deputatŭ *Th. Nica*, raportorŭ, dă cetire raportului comisiunei în privinţa retragerei din circulaţă a biletelorŭ hipotecare, în valóre de 26,000,000.

D-lŭ deputatŭ *Ceaur-Aslan* cere sĕ se amâne discuţia acestui proiectŭ nu mai departe decâtŭ până mâne, căcĭ trebue óre-care studiu şi nisce informaţiunĭ.

D-lŭ *P. Carpŭ*, ministru de esterne, combate acéstă cerere, ḑicêndŭ că destulŭ timpŭ a. avutŭ d. Nicu Aslan sĕ studieze acéstă cestiune, căcĭ a fostŭ anunţată deja şi în mesagiulŭ tronului. Cere camerei sĕ nu se admită acéstă cerere a d-lui Aslan, că ţéra aşteptă cu nerăbdare votarea acestui proiectŭ.

D-lŭ *Ghermani*, ministru de finance, combate şi d-sa cererea d-lui N. Ceaur Alsan. Ḑice că a avutŭ deja timpŭ d-lui ca sĕ studieze cestiunea. Se pune disposiţiunea d-lui Aslan, ca sĕ-i dea acuma aceste deslușirĭ. Nu e timpŭ, căcĭ sĕrbătorile nu suntŭ departe şi acestŭ proiectŭ trebue sĕ trécă prin Senatŭ.

D-lŭ deputatŭ *Radu Pătărlăgeanu*, prin unŭ discursŭ lungŭ, combate proiectulŭ de lege alŭ guvernului. Oratorulŭ crede că votarea acestui creditŭ nu va fi nicĭ de unŭ folosŭ pentru înlăturarea agiului. D-sa se întrébă, décă Banca Naţională voesce sĕ i se plătéscă datoria de 26 milióne într'unŭ singurŭ anŭ, cândŭ convenţiunea e făcută ca sĕ i se plătéscă până la anulŭ 1912.

D-lŭ *Ghermani*, ministru, rĕspunde că banca Naţională nu va mai puté emite nicĭ unŭ biletŭ, retragêndŭ cele 26 milióne actuale, şi în casŭ décă s'ar convoca acţionarii Băncei, ci ar vota cu entusiasmŭ restituirea, căcĭ şi ei voescŭ consolidarea valutei.

In senatŭ D-lŭ *Mârzescu* întrébă pe guvernŭ, pentru ce întârḑiă cu aducerea proiectelorŭ promise de d. Carpŭ şi în Mesagiulŭ regalŭ? S'a renunţatŭ cumva la ele?

D-lŭ ministru *T. Rosetti* rĕspunde, că prea a fostŭ cabinetulŭ ocupatŭ, asta este causa întârḑierei. De altfelŭ declară, că nicĭ unŭ proiectŭ nu va fi retrasŭ.

D-lŭ senatorŭ *Ianov* cere din nou a se ridica unŭ monumentŭ comemorativŭ alŭ rĕsboiului din 1877—78.

Se votéză cu unanimitate de 66 voturĭ indigenatulŭ d-rului Aurelŭ Babeşŭ.

Se votéză indigenatulŭ d-lui Tuffli, cofetarŭ din Iaşĭ.

D-lŭ primŭ-ministru depune mai multe proiecte de legĭ de ordine administrativă.

D. senator *Floridor* cere ca ministerul domenielor sĕ-i pună la disposiţiune o listă de persónele carĭ au primitŭ dela Statŭ seminţe de cereale, voindŭ a interpela guvernulŭ asupra îndeplinirei datorinţelorŭ dela aceste persóne.

La ordinea ḑilei indigenatele. Se pune în desbatere recunóscerea calităţii de cetăţénŭ românŭ a d-lui Alexandru Buchentalŭ, românŭ din Bucovina, şi neluândŭ nimenĭ cuvêntulŭ se votéză.

Se pune la votŭ indigenatulŭ d-lui Fredericŭ Turcŭ, asupra căruia se face discuţiune între d. Cămărăşescu, Fleva şi d. raportorŭ, carĭ suntŭ toţĭ de acordŭ a nu se da împămêntenirea fără stagiu. Conclusiele maiorităţii comisiunei suntŭ de acordŭ cu susţinerile de mai susŭ.

Pusŭ la votŭ acestŭ proiectŭ cu bile, se respinge.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Belgradŭ, 4 Ianuarie. Scupcina a fostŭ îndesată de lume. Intr'o generală încordare cetì preşedintele ucazulŭ regescŭ, prin care Regele graţiază pe criminalii politicĭ. La 11 óre înainte de améḑĭ apărŭ Regele cu o suită strălucită. Inainte d'a se aşeḑa pe tronŭ, strigà: „Dumneḑeu sĕ vĕ protégă, fraţilorŭ deputaţĭ!“ Unŭ întreitŭ şi durduitorŭ „Zsivio“ rĕsunà. Apoi cetì discursulŭ tronului şi subscrise constituţiunea. Séra a fostŭ oraşulŭ splendidŭ iluminatŭ. Discursulŭ tronului a făcutŭ pretutindenea o impresiune escelentă.

DIVERSE.

Scosŭ din călindarŭ. St. Iosifŭ a păţit'o cu anulŭ 1888, căcĭ a fostŭ scosŭ afară din călindarŭ. Lucrulŭ stă aşa: fiindŭ că slujba S-lui Iosifŭ e prescrisă pe întêia Dumineca după Nascerea Domnului, în anulŭ 1888, căḑêndŭ Crăciunul într'o Dumineca, prima Dumineca este ântêiu Ianuariu 1889, în care ḑi cade S-tulŭ Vasile. S-tulŭ Iosifŭ aşadéră nu maĭ are locŭ. Atêrnă decĭ dela mila şi îndurarea S-tului Vasile, ca sĕ-i facă şi lui locŭ. Dér acésta nu se pré cade, căcĭ în anulŭ 1889 S-tulŭ Iosifŭ ar puté fi serbatŭ de douĕ-orĭ.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 3 Ianuarie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.12	Vênd.	9.14
Argintŭ românescŭ .	„	9.08	„	9.10
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.48	„	9.50
Lire turcescĭ . . .	„	10.80	„	10.85
Imperialĭ	„	9.80	„	9.85
Galbinĭ	„	5.70	„	5.72
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	122.—	„	123.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 3 Ianuarie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4%	102.—
Renta de hârtiă 5%	93.65
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	143.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	117.—
Bonurĭ rurale ungare	104.25
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.62
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	103.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.75
Bonurĭ rurale transilvane	104.25
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Renta de hârtiă austriacă	82.60
Renta de argintŭ austriacă	83.15
Renta de aurŭ austriacă	110.80
Losurĭ din 1860	133.—
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	883.—
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.68
Napoleon-d'orĭ	9.52½
Mărcĭ 100 împ. germane	59.10
Londra 10 Livres sterlinge	120.55

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

---

tuşĭ te voiu iubi, te voiu iubì cu amorulŭ unei fiinţe nenorocite“, îşĭ ḑicea Maria în vreme-ce óre-cine asculta la uşă.

Iancu într'acestea intrà la ea fără sĕ bată'n uşe. Maria, spăriată de atâta îndrăsnélă, se trase câţĭ-va paşĭ îndĕrĕtŭ, apoi venindu'şĭ în sine îlŭ poftì sĕ şéḑă. Elŭ însĕ nu urmà învitărei, ci stândŭ răḑimatŭ de unŭ dulapŭ, se uita în ochii ei cu atâta focŭ, cu atâta patimă, încâtŭ nevinovata copilă mai că i-ar fi priceputŭ gândurile décă Iancu nu şĭ-ar fi schimbatŭ de-odată posiţia. Elŭ se aşeḑà pe unŭ scaunŭ în faţa ei şi începù a'i spune de câte tóte. La urmă ḑise:

„'Mĭ permiţĭ domnişóră sĕ-ţĭ sĕrutŭ mâna, dreptŭ despărţire?“

Maria nu ḑise nimicŭ, nu putea sĕ ḑică. Făcù numai o faţă tristă şi se gândia seriosŭ la încurcătura în care a ajunsŭ.

Dér Iancu era îndrăsneţŭ. Elŭ nu încetà a'şĭ repeţi rugarea, numai ca sĕ se pótă apropia de ea. Maria în urmă îlŭ admonià s'o lase în pace, dér elŭ îşĭ făcù urechia tócă.

Şi au statŭ Maria şi Iancu aprópe unŭ quartŭ de oră aşa, uitându-se unulŭ la altulŭ cu ochĭ marĭ şi curioşĭ. Elŭ însĕ nu putù sĕ mai sufere neastêmpĕrulŭ şi păşindŭ în faţa ei mai aprópe, vrù sĕ'i spună ceva, dér nu putù.

„Domnule, părăseşce-mĕ“, ḑise ea începêndŭ sĕ tremure de frică, „părăsesce-mĕ te rogŭ, căcĭ....“

Ochii lui Iancu i-se aprinseră, carnea îi tremura pe trupŭ, simţia că par'că nu-'lŭ mai ţinŭ piciórele, ér buzele îi bâlbăiau cuvinte neînţelese.

Maria, sĕrmana Maria, indignată de purtarea lui, vrù sĕ iasă afară din odae. Dér nu păşi nicĭ trei paşĭ, căcĭ Iancu i-se puse în cale ca unŭ sceleratŭ, şi întinḑêndŭ braţele o cuprinse. Ea atuncĭ se făcù palidă ca ceara şi căḑù ca mórtea pe canapea. Când se tredì, bunică-sa îi ţinea capulŭ între mânĭ şi îi neteḑa pĕrulŭ frumosŭ şi móle.

* * *

După câteva ḑile dela cele întêmplate, Maria în ochĭ cu tristeţa şi în inimă cu desperarea, sta lângă bunică-sa, ce zăcea greu bolnavă în patŭ. O grózniсă răcélă o ajunse, şi îi fù destulŭ bĕtrânei atâta. Atâta i-a mai trebuitŭ şi Măriórei.

Multe îi treceau ei prin minte. Ar fi voitŭ sĕ nu fiă pe lume, sĕ se deschidă pămêntulŭ s'o înghiţă. Ce bine ar fi, gândea ea, când n'amŭ avea ochĭ, n'amŭ avea urechĭ şi inimă, pentru ca sĕ nu mai vedemŭ, sĕ nu mai auḑimŭ şi sĕ nu mai simţimŭ, ce multe n'ar trebui. Ce folosŭ de viéţă, când liniştea şi pacea sufletului ne-a părăsitŭ, când tuturora le suntemŭ spre greutate; ér nouĕ înşine spre ruşine; când ḑiua şi nóptea alergămŭ înzadarŭ după fericire şi în fine când tóte suntŭ aşa cum n'ar trebui sĕ fiă.

Gândindŭ astfelŭ, ochii Mariei se umplură de lacrĕmĭ, inima îi bătea putemicŭ şi buzele îi îngălbiniră.

Era séră. Bĕtrâna cuprinsă de chinurile morţei aştepta mediculŭ, care nimerindŭ tocmai atuncĭ, spuse Mariei că nu mai e nicĭ o speranţă. Maria sta pe stavila patului privindŭ cum i-se stinge fericirea în cei din urmă bobĭ de sudorĭ ce răsăreau pe încreţita frunte a bolnavei. Ea ţinea o lumînare în mână ascultândŭ cele din urmă bătăi ale inimei bucuriei sale. Feliu de feliu de gândurĭ îi plumbuiau creerii, gândurĭ recĭ şi grozave. Pe păretele de alăturĭ i-se părea că vede mórtea stândŭ cu mânile ei hĭdóse întinse de-asupra patului murindei şi i-se părea că se învêrtesce casa cu ea şi că tótă lumea se cufundă într'unŭ întunerecŭ desĕvêrşitŭ.

Era o frumósă dér frigurósă nópte, nópte de Noemvre, când se întêmplau acestea. Luna privia tristulŭ tablou. Când suna în turnulŭ oraşului 11 óre, Maria prinse cea de pe urmă suflare a bĕtrânei. Ea murì cu durerosulŭ refrenŭ ce prea adeseorĭ îlŭ repeta: „Sĕrmană Mărióră ce te vei face tu când eu nu voi mai fi“.

Peste douĕ ḑile, driculŭ mortuarŭ, ducea pe uniculŭ sprijinŭalŭ Mariei spre lumea de vecĭ. Fórte puţinĭ muritorĭ o însoţiau, căcĭ sĕrăculŭ n'are prietinĭ în lumea acésta.

Maria se întórse sdrobită de durere dela grópă, însoţită de cocóna Sofia, o veche cunoscută şi prietină a mamei sale şi óre-când soţia domnului Ciuturugă. La ea şeḑù Maria de aicĭ înainte.

Multŭ plângea după bunică-sa şi multŭ blastămă pe Iancu şi pe aĭ sĕi, căcĭ nu voiau sĕ scie de starea ei tristă şi durerósă în care ajunsese.

(Va urma.)

PUBLICAȚIUNE.

Duminecă în *15 Ianuarie st. v. (27 st. n.)* la 2 óre p. m. în cancelaria comunei Perșanĭ se va licita baia de pétră a bisericei de acolo, pe o durată de 10 anĭ după olaltă, condițiunile de licitațiune se potŭ vedea până în diua destinată la oficiulŭ parochial din Perșanĭ. Prețulŭ strigărei e cu 160 fl. v. a. pe anŭ.

Perșanĭ, în 23 Decemvre 1888.
Oficiulŭ parochialŭ.
Ioanŭ P. Ințiu.

PUBLICAȚIUNE.

Lunĭ în *2 Februarie st. v. (14 st. n.)* la 2 óre p. m. în cancelaria comunei Perșanĭ se va ținea licitațiunea minuendă pentru edificarea scólei nouă din susŭ numita comună. Doritorii de a licita sĕ se insinue la oficiulŭ parochialŭ din Perșanĭ, spre a li-se trimite blanchetele necesare spre umplere.

Perșanĭ, în 23 Decemvre 1888.
Oficiulŭ parochialŭ.
Ioanŭ P. Ințiu.

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr, 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurecĭ la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ.

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 m. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zisinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Săcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ*: 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéța.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ accelerată	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01 7.11	8.46 9.18	1.51 2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezö-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriș			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕșel			4.58	6.38
Clușiu	11.15	10.34	5.26	6.56 7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriș	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uióra	1.37			10.09
Vințulŭ de susŭ	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiușŭ	2.26			11.55
Crăciunelŭ	3.11			12.34
Blașiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copșa mică	4.09			2.19
Mediașŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighișóra	5.45			3.59
Hașfalĕu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Ágostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Brașovŭ	9.45 1.55			9.52
Timișŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucurescĭ	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenŭ accelerată	Trenŭ mixt	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timișŭ			1.45	
Brașovŭ	—.— 4.10		2.32 7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apața	5.37		8.14	
Ágostonfalva	6.07		8.36	
Homorodŭ	6.55		9.12	
Hașfalĕu	8.36		10.24	
Sighișóra	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediașŭ	10.37		11.47	
Copșa mică	10.59 11.16		12.02 12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blașiu	12.16		12.53	
Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Teiușŭ	1.51		1.47	
Aiudŭ	2.18		2.08	
Vințulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirișŭ	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Clușiu	5.56 6.37	5.32	5.—	8.—
Nădășelŭ	6.58			8.36
Gîhrbău	7.14			9.02
Aghireșŭ	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rév	9.53	7.51		2.—
Mezö-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04 11.19	8.42 8.47	10.50	4.03 4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ	2.17	4.10 4.30	5.45 6.—
Glogovațŭ	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulișŭ	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Bêrzava		6.28	7.55
Soborșinŭ		7.25	8.42
Zamŭ		8.01	9.12
Gurasad.		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăștia		11.09	11.37
Șibotŭ		11.39	12.—
Vințulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiușŭ	9.54	1.16	1.26

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiușŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vințulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Șibotŭ	1.01	4.43	
Orăștia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicica	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamŭ	4.44	8.11	
Soborșinŭ	5.30	8.46	
Bêrzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulișu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaț	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42 9.17	11.39 12.31	7.38 6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroșenĭ

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Hațegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Banița	11.50	6.40
Petroșenĭ	12.30	7.12

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

Petroșenĭ	9.36	4.26
Banița	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Hațegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timișóra

Aradŭ	6.05	5.48
Aradulŭ nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timișóra	9.12	9.02

Timișóra—Aradŭ

Timișóra	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradŭ	9.27	8.17

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirișŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirișŭ	8.50	3.40

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	5.38
Sighișóră	9.16

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa-mică		2.29	4.35
Șeica mare		3.02	5.05
Lómneșŭ		3.46	5.46
Ocna		4.18	6.17
Sibiiu		4.42	6.40

Sibiiu-Copșa-mică

Sibiiu		8.50	10.—
Ocna		9.17	10.24
Lómneșŭ		9.45	10.50
Șeica mare		10.20	11.20
Copșa-mică		10.49	11.45

Cucerdea-Oșorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoșŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Mirașteu	5.21	12.36	5.53
Oșorheiu	5.40 6.—	12.55 4.58	6.13
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oșorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oșorheiu	6.56	10.20 12.15	9.49 10.20
Mirașteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoșŭ	8.51	2.02	12.06
Cheța	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.30
Cerna	9.56
Simeria	10.15

Murĕșŭ-Ludoșŭ-Bistrița

Murĕșŭ-Ludoșŭ	4.40
Țagŭ-Budatelecŭ	8.02
Bistrița	——

Bistrița-Murĕșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	——
Țagŭ-Budatelecŭ	9.41
Murĕșŭ-Ludoșŭ	1.11

Notă: Numerii încuadrațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ